

Factsheet | Eigendom: coöperaties

Eigendom

- Coöperaties
- Provinciaal Warmtebedrijf

Bron: [Westmill Solar Cooperative](#).

Algemeen: wat is het?

Een energiecoöperatie is een organisatie waarin burgers, bedrijven of lokale overheden samenwerken en samen investeren, om gezamenlijk duurzame energieprojecten op te zetten, zoals het opwekken van zonne- of windenergie. Ook warmteprojecten worden momenteel verkend. Deze coöperaties zijn vaak lokaal georganiseerd en stellen de deelnemers in staat om invloed uit te oefenen op de energievoorziening in hun omgeving en mee te profiteren van de opbrengsten van de energieproductie. Ze zijn gebaseerd op principes van samenwerking, gedeeld eigendom en het streven naar een duurzamer energiesysteem.

Kenmerken

Gemeenschappelijk eigendom: leden van een energiecoöperatie investeren gezamenlijk in duurzame energiebronnen, zoals zonnepanelen, windmolens, warmtesystemen of biogasinstallaties. Ze zijn mede-eigenaar van deze projecten en delen in de opbrengsten.

Lokaal initiatief: energiecoöperaties zijn vaak lokaal georganiseerd, met het doel de energietransitie in de eigen regio te versnellen en de gemeenschap te betrekken bij de productie van duurzame energie.

Toepassing

Duurzame energieopwekking: het belangrijkste doel van de meeste energiecoöperaties is het bevorderen van de opwekking van hernieuwbare energie, zoals zonne-energie, windenergie, waterkracht of biogas. Hierdoor dragen ze bij aan de vermindering van CO₂-uitstoot en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen.

Lokale economische groei: door lokaal energieprojecten op te zetten, houden coöperaties de inkomsten binnen de regio. Dit kan leiden tot economische voordelen voor de lokale gemeenschap. Daarnaast laten veel energiecoöperaties werkzaamheden door lokale installateurs uitvoeren, zodat het ook in beperkte mate tot werkgelegenheid kan leiden.

Specifieke punten

Oprichting en verantwoordelijkheden energiecoöperatie: Een energiecoöperatie heeft een gekozen bestuur om haar taken te organiseren en de leden te informeren over ontwikkelingen. Dit is een actief proces. Daarnaast is een bankrekening nodig, waarop alle leden hun bijdrage storten. Ook moet alles worden vastgelegd in statuten en is inschrijving bij de Kamer van Koophandel noodzakelijk.

Stand van zaken in Groningen

In de provincie Groningen zijn al meer dan 40 energiecoöperaties actief. Deze coöperaties hebben samen al veel opwekprojecten gerealiseerd, waarmee Groninger huishoudens zijn voorzien van lokaal opgewekte, groene stroom. Daarnaast zijn er al een paar coöperaties hard aan het werk om te onderzoeken of er ook groen gas kan worden gerealiseerd. Hieronder vind je een overzicht van de bestaande coöperaties met een link naar hun eigen website ([GrEK](#)).

Betaalbaarheid

Ledenvoordeel: leden van een energiecoöperatie profiteren van lagere energiekosten of delen in de winst die wordt gegenereerd door de verkoop van duurzaam opgewekte energie. Dit kan gebeuren via kortingen op de energierekening of een dividend uit de opbrengsten van de coöperatie. De leden van de coöperaties dragen ook de risico's bij eventuele tegenvallers. Dit is afhankelijk van het soort project en eventuele subsidies.

Betrouwbaarheid

Eigenaarschap en onderhoud: eigenaarschap bij een energiecoöperatie ligt bij de leden, en daarmee ook de verantwoordelijkheid voor onderhoud.

Bestendigheid

Energiecoöperaties zorgen voor lokale welvaart, en hernieuwbare elektriciteit. Hoewel er veel lokale initiatieven worden ontplooid, is dit onvoldoende om de energietransitie volledig vorm te geven. De overheid zal daarom een sturende rol moeten blijven innemen om duurzame energie voor iedereen beschikbaar te maken.

Beschikbaarheid

Er zijn meer dan 40 energiecoöperaties actief in Groningen. Elke burger kan in principe deelnemen via een jaarlijkse (of maandelijkse) vergoeding. Van de bijdragen worden duurzame energieprojecten bekostigd.

Ruimtegebruik

Een energiecoöperatie bezit energieprojecten, zoals windmolens en zonneparken. Soms heeft een energiecoöperatie een kantoor voor administratie en organisatie.

Overig

In Denemarken zijn veel warmteprojecten via coöperaties tot stand gekomen. In Nederland beperkt zich dat tot nu toe tot een enkel project (onder andere Culemborg en Heeg).

Colofon

Delft, CE Delft, februari 2025

Deze publicatie is geschreven door:

Charley Bakker

Frans Rooijers

Joeri Vendrik

Marieke Nauta

Publicatienummer: 25.240321.003-4

Opdrachtgever: Provincie Groningen

Alle openbare CE-publicaties zijn verkrijgbaar via www.ce.nl

© copyright, CE Delft, Delft

Bronnen

CE Delft

Committed to the Environment

CE Delft draagt met onafhankelijk onderzoek en advies bij aan een duurzame samenleving. Wij zijn toonaangevend op het gebied van energie, transport en grondstoffen. Met onze kennis van techniek, beleid en economie helpen we overheden, NGO's en bedrijven structurele veranderingen te realiseren. Al sinds 1978 werken betrokken en kundige medewerkers bij CE Delft om dit waar te maken.